

29953, II, B, z 118 1770 80/2

Tri prídige

čestitega

očeta Klemena.

V Ljubljani.

V lastni založbi. — Tisk Blaznikov.

1876.

1800 A B

TRI BRIDGE

1800 A B

1800 A B

1800 A B

Tri pridige

čestitega

očeta Klemena.

V Ljubljani.

V lastni založbi. — Tisk Blaznikov.

1876.

0300 47566

Hvaljen bodi Jezus Kristus na vekomaj. Amen.

Resnično, resnično vam povem, da bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil, vi bote žalovali, ali Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila. Sv. Janez 16. 20.

Ko je Tobija menil, da bi utegnil umreti, je poklical k sebi svojega sina Tobijo in mu je rekel: Moj sin! poslušaj besede mojih ust in vtisni jih terdno v svoje serce. Dal mu je več lepih naukov, ktere je z milo tolažbo skončal, rekoč: Nikar se ne boj moj sin, revno sicer živimo, pa veliko dobrega bomo imeli, ako se bomo Boga bali in se vsega greha ogibali in dobro delali. Enako so delali že od nekdanj skerbni starši, ki so pred svojo smertjo svoje otroke krog sebe zberali in jim zraven očetovskega svarjenja tudi tolažbo dajali. Pa ljubeznivši, kakor Tobija do svojega sina, neizrečeno skerbneje, kakor najboljši očetje in matere za svoje sine in hčere je bil Jezus za svoje Aposteljne. Zato je pa tudi tako milo od njih slavo jemal. Da bi jih pripravil na žalost, ktero so imeli prestati, jim jo je sam kratko naznanil. „Resnično, resnično vam povem, da bote jokali in žalovali, svet pa se bo veselil, vi bote žalovali.“ — Toliko in nič več jim ni od žalosti govoril, temuč je z veseljem nadaljeval: Ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.

Polne same tolažbe so tudi Njegove druge besede, ktere jim je dalje govoril, kakor bi hotel reči: Ljubi prijatelji, dasiravno se bode te imeli obilno vojskovati in bote terpeli veliko britkost in težav, bolečin in preganjanja, se bo vendar vaše serce veselilo in to veselje bo v večnem življenji popolnoma doveršeno.

Žalost in veselje, ktero je Jezus Apostelnom napovedoval in obljubil, pa velja vsim pravičnim, ker vojskovanjem in terpljenjem se služijo nebesa. In ravno to predragi! velja tudi vam, ako hočete Jezusovi biti; tudi vi morate žalovati, se morate vojskovati in marsikaj preterpeti, preden pridete v veselje; zakaj nebesa silo terpé. Da bi toraj jeli vsi z novo gorečnostjo za večno zveličanje delati, vam hočem govoriti 1. o vojskovanji in terpljenji, po katerem se pride v nebesa in 2. o veselji, ktero nam vojskovanje in terpljenje prinese. Vi bote žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobernila. Usmiljeni Jezus uči nas ti tako žalovati, da vredni postanemo tvojega veselja!

Sv. Anton je videl nekđaj zemljo na dolgo in široko, kamor je pogledal, z zanjkami prepreženo. Ker te prikazni ni razumel in se mu je čudna zdela, mu je bilo razodeto, da so te zanjke nevarnosti, ktere človeške otroke povsod obdajajo, kamor se obernejo. In res velike so nevarnosti, ki protijo naši duši in našemu telesu. Vojska je človeško življenje na zemlji, spoznal je že sv. Job. Trije hudi sovražniki nam obilno nasprotujejo. Satan in svet in naša lastna poželjivost segajo po naši duši in nam napravljajo vedno vojsko. Razne, kakor dušne težave so pa tudi telesne,

zakaj človek od žene rojen govori sv. Job, malo časa živi in bo od rev ves obsut. Revščina in bolezni, zaničevanje in preganjanje nam delajo hudo terpljenje. Pa vse je treba voljno prenašati, kakor tudi vse dušne nevarnosti serčno premagovati, ako hočemo priti v veselje.

Jezus oboje zahteva od nas, ko pravi a) ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe in b) naj vzame svoj križ in hodi za menoj.

a) Kdor tedaj hoče za Kristusom priti, mora naj poprej sam sebe zatajevati, svojo poželjivost krotiti in vse skušnjave premagovati. Tako nas uči tudi sv. Vincencij Pavlanski, ki pravi: „Perva stopinja tistega, ki hoče za Kristusom hoditi, mora biti, kakor On sam pravi, zatajevanje samega sebe, to je odpovedati se moramo sami sebi, svojim počutkom, svojim strastim, svoji volji, svojim mislim in vsem natornim začutom. Vsi ti darovi, pravi on dalje, so Bogu dopadljivi in sami na sebi potrebni. Kdor misli, da je že z eno nogo v nebesa stopil in opusti to vojo, bo, če misli z drugo nogo za njo iti, prišel v nevarnost pasti v prepad. Za vse to so Aposteljni obilno skerbili in vsi svetniki so jih zvesto posnemali. Ne le svet in hudiča, ampak tudi lastno poželjivost so hrabro premagovali, in so svoje počutke posebno zatirali. Veliko imamo zgledov, ki nam to pojasnujejo. Med drugimi se bere o nekem redovniku, da je bil vsak večer zelo truden in zdelan. Ko ga pa opat enkrat po vzroku te trudnosti vpraša, mu odgovori: Vsak dan imam toliko dela, da bi bile moje moči premajhne, ko bi me Božja milost močnega

ne delala. Imam dva sokola za krotiti, dva zajca za zaderževati, moram dva kragulja izučiti, enega zmaja premagovati, oroslona ukrotiti in enega bolnika oskerbovati. To so nespametne tožbe, reče opat. Take opravila se nikomur naenkrat ne nakladajo in v našem samostanu še nisem nikoli slišal, da bi bratje imeli take dolžnosti. In vendar častiti oče, odgovori redovnik, sem resnico govoril. Dva sokola so moje oči, nad tem moram z veliko skerbjo čuti, da jim kaj ne dopade, kar bi zamoglo mojemu zveličanju škodovati. Dva zajca so moje noge, te moram vedno zaderževati, da ne letajo za škodljivim veseljem in ne hodijo po poti pregrehe. Oba kragulja so moje roke, te moram učiti delati in jih k temu priganjati, da zamorem sebe in svoje revne brate preživeti. Zmaj je moj jezik, kterege moram vedno berzdati, da nič nespodobnega ali nepotrebnege ne govorim. Oroslan je moje serce, z njim se moram vedno bojevati, da ga nečimernost, lastna ljubezen ali napuh ne prevzame, temuč, da duh Božji v njem biva in dela. Bolnik je moje lastno telo, ki svojeglaven zdaj to, zdaj drugo reč zahteva in ne vpraša, ali je to, kar pojerje, zdravo za pravo zdravje in za večno življenje. Vse to me sleherni dan trudi. Z začudenjem je opat to razlaganje poslušal, ter mu rekel: Moj brat, ti delaš resnično v vinogradu Gospodovem; On bo tvoje delo poplačal, in tvojo trudnost z večno večerjo pokrepčal.

Predragi, posnemajte tudi vi ta zgled, da spolnujete Jezusovo povelje, ki nam zapoveduje, sebe krotiti. Premagaj samega sebe in premagal si cel svet,

pravi sv. Avguštin. Imejte v svoji oblasti vse notranje in zunanje počutke. Ne odpirajte svojega serca nappuhu in lakomnosti, ne nečistosti in nevošljivosti, ne požrešnosti in jezi, ne lenobi in drugim hudobijam! Vse to naj bo daleč od Vas. Prizadevajte se pa bolj in bolj za svete čednosti in za dobre dela. Naredite si za podlago tiho ponižnost, na to zidajte vse druge kreposti in za kraljico čez nje postavite sveto čistost!

Med tem pa, ko krotite svoje serce, ne dopustite zunanjem počutkom škodljive prostosti. Ne glejte brez potrebe po teh ali unih osebah, po tej ali uni nečimernosti ne v cerkvi ne drugod, zakaj oči so jih že mnogo pripeljale v greh, one so podobne vratam. Kakor namreč pri vratih pridemo v hišo, tako gre greh pri očeh v človeško serce. Ne nastavlajte ušes nepotrebnemu govorjenji, zaperajte jih skerbno opravljivim in umazanim besedam! Krotite tudi svoj jezek; zakaj veliko govoriti ni brez greha. Ne raznašajte nikdar slabosti svojega bližnjega, če ste jih tudi sami videli nad njim, ali ste jih po drugih slišali. Le takrat morate slabosti drugih naznaniti, kadar je tvoja dolžnost, nikoli pa tistim, katerim ni to nič mar. Naj ne pride iz Vaših ust nobena kletva in nespodobna beseda! Varujte se vsake nezmernosti v jedi in pijači, kakor tudi v veselji in žalosti. Vaše noge naj ne hodijo po slabih potih, ampak vselej, kakor po dnevu pošteno. Tako bodite vedno skerbni varhi svoji duši in svojemu telesu. Bodite sami za vse dobro vneti in vnemajte k temu tudi druge, posebno svoje podložne. Zatirajte sami sebe in učite zatirati svojega bližnjega. Tako

spolnovati Jezusovo zapoved: Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe.

b) Kdor pa hoče Jezusovo povelje popolnoma spolnovati, mora tudi vse zopernosti poterpežljivo prenašati, zakaj Jezus dalje govori: Ako kdo hoče za menoj priti, naj vzame svoj križ in naj hodi za menoj. Zopet pravi On: Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden. In pri sv. Lukežu: Kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec. V enakem pomenu piše sv. Efrem: Kdor želi Bogu dopasti in Njegov dedič po veri postati, da bo iz sv. Duha rojen in otrok Božji imenovan, se mora pred vsem poterpljivosti in poterpežljivosti poprijeti. On mora serčno prenašati vse britkosti, zopernosti in potrebe, telesne bolezni in bolečine, zaničevanje in krivice, ki mu jih delajo ljudje, in razne stiske, s katerim hudobni duhovi dušo terpinčijo. Po tem nauku so živeli vsi pravični. Po poterpežljivosti so vsi svetniki v večno zveličanje prišli, govori sv. Gregor. Pred njimi je šel Jezus sam, on je nesel naj težji križ, in ko ga je na goro prinesel, se je dal nanj pribiti, da je umerl na njem. „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to terpel in tako v svojo čast šel.“ Luk. Njegovi prvi nasledniki so bili Aposteljni in kdo bi popisal vse njih terpljenje. „Na svetu bote britkosti imeli“ (Janez 16, 33.) jim je Jezus sam prerokoval.

To se je na vsim spolnovalo, pogledjmo posebno na sv. Pavla in ga poslušajmo, kako nam sam svoje terpljenje popisuje. V drugem listu 11. poglavji On

tako govori: „Sem bil v mnogih nadlogah, večkrat v ječah, v ranah, čez mero velikokrat v smertnih nevarnostih. Od Judov sem jih petkrat po štirideset eno menj prejel. Trikrat sem bil z šibami tepen, enkrat kamnjan, trikrat sem se z barko potopil, noč in dan sem bil v globočini morja, velikokrat na potih, v nevarnostih na vodah, v nevarnostih med razbojniki, v nevarnostih med rojaki, v nevarnostih med neverniki, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v samoti, v nevarnostih na morji, v nevarnostih med lažnjivimi brati; v trudu in revi, v mnogem čuvanju, v lakoti in žeji, v pogostih postih, v mrazu in nagoti. Zraven tega, kar je zunanjega, imam svoje vsakdanje opravke in skerb za vso cerkev.“ Vse to je sv. Pavel voljno terpel in je slednjič še svojo glavo za Jezusa dal. Z enako poterpežljivostjo so drugi Aposteljni vse preterpeli. Za njimi so tudi vsi drugi svetniki zvesto hodili. Naj hujše terpljenje so z veseljem sprejemali. Sv. Terezija ni hotla živeti brez terpljenja in neka druga svetnica ne umreti, temuč le še terpeti. Tako so terpeli vsi sveti prijatelji in prijateljice Božje, da je sv. Janez od njih zapisal, kakor mu je bilo razodeto: „To so tisti, ki so prišli iz velike nadloge.“

Kristjani! ali hočete vi po drugi poti priti v nebesa? Ali ne bote jeli tudi vi vse zopernosti poterpežljivo prenašati. O, vdajte se že enkrat popolnoma v Božjo voljo. Če ste v revščini ali bolezni, zapušeni in zaničevani, vselej kličite z Jobom: „Gospod je dal, Gospod je vzel, kakor je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo; bodi češčeno Gospodovo ime.

Ako toraj hočete za Jezusom priti, vzemite svoj križ na-se in ga nosite poterpežljivo za njim. Ne omahujte na poti, katero nam je Jezus pokazal, po kateri edino se pride v veselje. Kadar pa breme le tezej in tezej prihaja in je znabiti tako težek postal, da bi kmalo jeli omagovati pod njim, takrat pa mislite prav živo na Jezusove besede: „Resnično, resnično vam povem, vi bote jokali in žalovali“ in recite, zdaj se nad nami spolnuje Odrešenikovo prerokovanje. Zraven se pa tólašite s sladkim upanjem, da se bo vaša žalost v veselje spreobrnila; zakaj, kakor resnične so perve besede „vi bote žalovali“, tako resnične so tudi druge „ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.“ Da, žalost vseh pravičnih, bodi si, da žalujejo zavoljo hudega vojskovanja ali zavoljo družega terpljenja, se bo resnično spreobrnilo v veselje, v pravo nebeško veselje.

II. Pa kako bo to veselje, v čem obstoji nebeška radost? naj nam na to vprašanje sv. Pavel odgovori, ki piše: „Okó ni videlo, uho ni slišalo in v serce človekovo ni prišlo, kar je Bog pripravil tem, kateri ga ljubijo.“ 1. Kor. 2, 9. Po besedah sv. Janeza bomo videli Boga, kakoršen je. Gledali ga bomo od obličja do obličja. S tem imajo izvoljeni vse, kar jih dela srečne in vesele. Oni so pred sedežem Božjem, piše sv. Janez v skrivnem Razodenji (7. 15. 16. 17.) in mu služijo noč in dan v njegovem tempeljnu, in kateri sedi na sedežu, bo nad njimi prebival. Ne bodo več ne lačni ne žejni, tudi solnce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina, zakaj Jagnje, ki je v sredi, jih bo paslo

in jih vodilo k virom žive vode in Bog bo obrisal sleherno solzo od njih oči.“ V nebesih ni nobene britkosti, kakor zopet sv. Janez piše: „In Bog bo obrisal vse solze od njih oči in smerti ne bo več, tudi ne bo več ne žalovanja ne vpitja, ne bolečine, ker poprejšne je minulo. (Raz. 27. 4.) Samo veselje svetnike obdaja. In tega jim nihče vzeti ne more. Zato zakliče sv. Avguštin: Svetniki nebes uživajo večno življenje, večno in večno srečno življenje, kjer je veselje brez terpljenja, počitek brez dela, čast brez skerbi, bogastvo brez zgube, obilnost brez pomanjkanja, življenje brez smerti, večnost brez trohnobe, zveličanje brez žalosti. Blagor toraj žalostnim, ker oni bodo oveseljeni. Blagor Apostelnom in vsem drugim svetnikom, ki so se zoper vse dušne sovražnike hrabro vojskovali in so se greha varovali, blagor jim, ker so vse zopernosti življenja, najhujše preganjanje in zaničevanje voljno prenašali in so bili pripravljene življenje dati, da bi le Kristusu bolj podobni postali, blagor jim, ker so v življenji žalovali, da so po smerti veselje dosegli. Jezusove besede, resnično resnično vam povem, vi bote jokali in žalovali, so se nad njimi na zemlji spolnile, le plačilo, vaša žalost se bo v veselje spreobrnila, le to bo večno ostalo. Blagor tudi vam, ako bogaboječe živite in imate zdaj žalost, naj bo že zavoljo vojskovanja v skušnjavah ali zavoljo drugih težav, tudi vas čaka obilno veselje. Blagor vam, keršanski poslušalci, kteri hodite kakor potniki na zemlji; da ne navezujete serca na prazne, nečimerne, pregrešne reči, ki svoje oči raji proti nebesom

obračate, kakor po zemlji, ker Boga bolj ljubite, kakor svet in njegovo goljufijo; blagor vam, kateri čisto in nedolžno živite, ki imate strah pred grehom in le po kreposti hrepenite. Če ste tudi pri tem zaničevani, saj bo to le malo časa terpelo, veselje v nebesih bo pa večno. Blagor tudi vsem spokornikom in spokornicam, kateri ste v zakramentu sv. pokore iz sovražnikov Božjih Božji otroci postali. Blagor vam, če ne bote Boga več zapustili in bote za pokoro veliko dobrega storili, veseliti se smete prihodnjega plačila, če vas tudi svet zaničuje. Blagor vsim, kateri ste Jezusovi, da hodite za njim in z Njim terpite; zakaj nad vami se bo vekomaj spolnovalo, kar je Bog po preroku Izaiju (32, 18) govoril: In moje ljudstvo bo prebivalo v lepem miru in v varnih šotorih in v obilnem pokoju.

Predragi bratje in sestre v Kristusu, poglejte še enkrat na zatajevanje in terpljenje, ktereга Jezus od nas tirja, in pa na plačilo, katero On svojim nasledovalcem daje; primerjajte večkrat posebno v skušnjavah in v drugih težavah sedajno žalost s prihodnjim veseljem. Iz tega bote spoznali, kar je sv. Pavel pisal Rimljanom, rekoč: Menim namreč, da se terpljenje sedanjega časa ne dá primeriti prihodnji časti, ktera bo nad nami razodeta Rimlj. 8. 18., zakaj naša sedajna kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko večno čast, ktera vse preseže. Ali ne predragi, da hočete na zemlji s Kristusom žalovati, da se bote zamogli z Njim v nebesih veseliti. O, da bi jeli žalovati tudi tisti, kateri so do sedaj k vsemu

dobremu opominjevanji oterpнено serce imeli; da bi vsi grešniki greh zapustili in se skesano spovedjo z Bogom spravili, da bi jeli že enkrat resnično greh objokovati; tudi njih žalost bi se enkrat v nebeško veselje spremenila. Sicer pa gorje jim, zakaj, kakor se bo žalost pravičnih spreobrnila v neizrekljivo veselje, tako se bo spreobrnilo veselje grešnikov v strašno žalost. „In ti pojdejo v večno terpljenje, pravični pa v večno življenje.“ (Mat. 25. 46.) Amen.

Kdor nedolžnost ohrani, je angelj; kdor jo zgubi, je hudič. —

Sv. Ambrož: Kdo je ona, ki pride, kakor vzhajajoča zarja, lepa kakor luna, izvoljena kakor solnce, od ktere govori sam Bog: „kakor lilija med ternjem, tako je moja prijateljica med hčerami.“ To on pozdravlja: vsa si lepa, moja prijateljica brez madeža, Marija predraga; Marija je ista izvoljena. Bila je ona že v svojem prvem začetku, pravi sv. Cedrun, lepša od vsih Kerubinov in Serafinov, dá, lepša kakor cele trumě angelov. Milost, s katero jo je Vsegamogočni tako bogato ozaljšal in pa kreposti, s kterimi je čez vse hrepenela, so jo nad vse stvarjene reči povzdignile visoko.

Vsi potoki, piše sv. Bonaventura, se v morje stekajo, ravno tako se vse različne milosti, ki so bile podeljene prerokom ali angeljem, spoznavalcem ali devicam in vsem svetnikom, vse te milosti različne se samo pri prečisti Devici nahajajo. V toliki obilnosti, da se popisati ne dajo, je ji lahko s sv. Pavlom govoriti: po milosti božji, sem to — kar sem in še dalje, in njegova milost v meni ni bila prazna, ker ni bila le milosti polna, temuč tudi polna kreposti, v nji so vse kreposti svetnikov, v nji je bila Jobova

poterpežljivost, Mojzesova krotkost, vera Abrahamova, čistost Jožefova, ponižnost Davidova, modrost Salamonova, gorečnost Elijeva, čistost vsih devic, moč mučencev, pobožnost spoznovalcev, v nji so bili vsi darovi sv. duha in sleherna milost in krepost svetnikov. Celo Marijino življenje ni bilo družega, kakor krepost, vse misli, besede in dela so se v strahu božjem pričela in so imela za spremljevalko voljo Božjo in njegovo dopadajenje za svoj cilj in konec.

Kdo je čist?

Vsaka devica, ki je prava devica, ktera je namreč nedolžna v pogledih, govorjenji, v mislih in željah, v dejanji in zaderžanji. Prava devica se ne ozira po pregrešnih rečeh, nespodobnih besedi poslušati ne more; ona se nikdar ne derzne kaj gerdega reči, še manje pa misliti in želeti; pred sleherno nevarnostjo pa beži bolje, kakor pred strupeno kačo. Taka je bila sv. Neža, take so bile druge device ne le ženskega, temuč tudi možkega spola. Bere se, da je sv. Stanislav Kostka tako nedolžno živel, da ga je vse le angelja imenovalo. Kar je le trohico zoper to čednost bilo, pretreslo ga je tako, da je večkrat omedlel, posebno kadar je slišal kaj gerdega govoriti. Pervo nedolžnost, ki je pri sv. kerstu sprejel, je neoskrunjeno v nebesa nesel. Ali ni ta svetnik devišk mladenič? Device smemo iz med vas iste imenovati, ktere belega oblačila nedolžnosti še niso zapravile. Vaša duša toraj zalša vsa lepota, ktera se devicam pripisuje, vam je pripravljeno, kakor vsem devicam, posebno plačilo. Da vam ljubezen do te nebeške kreposti nikdar ne

začne omahovati, da vam vedno večji prihaja, si vtisniti njeno prednost ne le začasno, ampak tudi za večno življenje prav globoko v srcé. Kdor ima nedolžnost, je angelj, piše sv. Ambrož. In kdo bi popisal lepoto deviške duše? Lepa cvetlica na polji, čversta, kakor bi se bahala s krasnimi kapljami rose, ki se ji kakor dragi biseri v solnčnem žaru žaré. Lepa je lilija, ki nam vzbuja občudovanje nad krasoto svoje obleke, pa lepše je solnce, ki zjutraj prijazno izhaja, ki nas veselo izzad hribov pozdravlja in nam gorkoto pošilja. Pa lepša od pisanih cvetlic, krasneja od bele lilije in dražja od zatega solnca, je čista duša v svoji beli obleki nedolžnosti. O kako lep je čisti rod v svitlobi svoji, govori sv. Duh, zakaj njegov spomin je večen, ker je spoznan pri Bogu in ljudeh; nedolžnost in čistost imenuje sv. Ciprijan dušno lepoto, ker piše: nedolžnost in krepost ste kinč in lepota mladosti, lepša in ljubeznjivša je nedolžna duša v delavni obleki, kakor pregrešna duša v najkrasnejšem prazničnem oblačilu. In sv. Frančišek Salez: Nič ni lepega, kar ni snažno, snažnost človeka je pa čistost. Zato zakliče sv. Gregor: o kako lepe so roke, ki niso nikdar kaj hudega storile, kako lepe so noge, ki niso nikoli po slabem stopale, kako lepo je obličje tiste duše, ki se ne sveti v zlatu in biserih, ampak v nespridenosti in nedolžnosti.

Zares, device so po izreku cerkvenih učениkov najlepše cvetlice na vertu sv. cerkve, čast keršanstva, kinč milosti in najgorečnejša truma pod zveličarjevo zastavo, naj imenitnejše delo sv. Duha, ki med vsemi

njegovimi deli največje spoštovanje zasluži; pravo pomenanje angeljske čistosti, živa podoba svetosti božje in najžlahtnejši del čede Kristusove, zato jih imenuje sv. Krizostom angelje. J. K. piše, tisti, ki hodijo po svetu brez vsega oskrunjenja, ki čisti ostanejo, so že zdaj angeljem podobni in enaki, sv. Bernard jih celo nad angelje stavi, ker, pravi on, angelji so po svoji natori čisti, niso ne vojskovanju ne težavami podverženi, nasproti se imajo device, zarad svoje slabotne nature s sovražniki vojskovati, ki protijo njih čistosti. One so prave neveste Kristusove. Čista nedolžna duša, piše sv. Evhazij, je nevesta Kristusova, ona je zaročena z najimennitnejšim, najlepšim in ljubeznjivšim med vsemi ženini v nebesih in na zemlji. Njega je Devica spočela in z njim se zaročujejo druge device v duhu in od njega sprejemajo sveto devištvo, milost in njih plačilo bo v nebesih. S kolikim dopadanjem mora pač gledati nebeški oče svoje tako žlahtne hčere, ki njegovo podobo še niso oskrunile; s kako ljubeznijo se ozira tudi Božji Sin na svoje tako čiste neveste, in s koliko radostjo prebiva sv. Duh v tem krasnem tempeljnu! O krasota nebeške čednosti! Da bi nam bilo dano dušo čistega človeka gledati in videti lepoto, s katero jo Božja milost obdaja, bi se naše serce gotovo tako vnelo za to krepost, da bi nam priporočati ne bilo treba. Ni lepote, ktera bi človeško serce tako zaljšala, kakor deviška krepost, sveta čistost. Resnične so toraj besede sv. Ambroža: Kdor nedolžnost ohrani, je angelj, ima angeljsko lepoto. Angelji imajo veselje nad njimi, njih

veselje je v nebesih. Le povejte nam skerbni starši, kateri imate tako srečne otroke, da ljubijo sv. čistost, dasiravno so že odrašeni, kaj občuti vaše serce zavoljo njih? Ali koliko veselja imate z njimi, kadar vidite, da se slabe priložnosti ogibajo, pred hudobnim človekom bežé in svoje oči raji proti nebesom obračajo, kakor po nečimernih posvetnih rečeh. Če je pa že za stariše toliko veselje, ako njih otroci deviško živé, kaj mora biti še le za vas device in nedolžni mladenči, kolika radost mora navdajati vaša serca, ki se sveti v belem oblačilu nedolžnosti, zavoljo kterega se vas veseli nebó, kjer vam je posebno mesto, predrago plačilo pripravljeno.

Kdo pojde na gospodovo goro, vpraša psalmopevec, in kdo bo stal na njegovem svetem kraju? Kdor je nedolžnih rok in čistega serca, tisti, ki je čist v mislih in dejanji.

In Jezus govori: Blagor jim, kateri so čistega serca, ker bodo Boga gledati. Posebno radost bodo device uživale in jih obdajala obilnejša krasota, kakor zvezde nektare, ktere svetlejši svetijo od drugih; tako bo tudi v nebesih med svetniki, da bodo device po krasoti druge presevale. One bodo prepevala pri sva-tovščini jagnjetove pesmi, ki jih drugi ne bodo zamogli prepevati. Device so namreč, ki hodijo za jagnjetom, kamorkoli gre, te so odkupljene iz med ljudi pravemu Bogu in Jagnjetu.

Kam pa gre ta Jagnje? vpraša sv. Avguštin device, ker mu razun njih nihče ne more slediti, na ktere loge in trate? Zdi se mi, da gre na kraj, kjer

so neizrekljive radosti. Ne govorim od neizmernih radosti časnih, tudi ne od nebeških radosti tistih, ki niso device, ki bodo tudi veselje uživali, pa ne tako, kakor nedolžne duše, ki bodo povsod za Jagnjetom hodile, ker je deviško tudi njegovo meso.

Preblage nedolžne duše, ali vas toraj ne kinča že tukaj na zemlji prekrasna lepota, ali ne hrepenete še posebno po neizrekljivem veselji in plačilu v nebesih? Povejte mi toraj, ali je kaka reč na svetu tako imenitna, da bi zanjo svoj dragi zaklad sv. čistosti v nevarnost stavile ali ga za njo celo prodale? Vse bogastvo celega sveta ni vredno, da bi le z samo nespodobno mislijo nebeško krepost zavoljo njega oskrunile.

Keršanske device, storite koj danes, kakor nekđaj Job, s svojimi očmi, da še mislile ne bote na drugi spol. Ako vas je Bog poklical v zakonski stan, kateri je tudi svet stan, vas bo že pripeljal do njega. Nikdar se pa ne sme nobena derzniti z grehom do njega priti; ne dajte se premotiti sladkim besedam zapeljivega človeka, ker zapeljivec je najemnik satanov, od katerega sreče pričakovati ne morete.

Priliznjena kačja beseda je že sto in sto devic pripravila ob čistost, ob časno in večno plačilo, zato naj se ne dá nobena z njo oslepiti.

Naj bode od tega zadosti, vsaj upam, da med nami vendar ni take nespametnice, da bi za prazno, ostudno in pregrešno poželjivost zapravlja svoj najdražji zaklad, angeljsko lepoto.

Če je vendar kdo med nami, da svojega najdražjega zaklada ne vé čez vse ceniti, naj stopi bližje,

naj poslušajta pazljivo, kaj mu prinese nečistost. Stopite bližje tudi vse tiste in tiste, ki ste devištvo zapravili in Boga še vedno z grehom žalite, in poslušajte nečistosti hude nasledke. Predolgo bi terpelo, da bi nekoliko obširneje popisal nesrečo, ki jo človeku prinese nečistost, zato vam danes ne mislim razlagati škode, ki vam jo dela ta hudobija na premoženju in zdravju, na dobrem imenu in pameti ali sploh na telesu, omeniti hočem le nesrečo, ki prinese na duši, nele v življenju ampak tudi v smerti. Nečistost je čistosti nasprotni, in če sem o čistosti rekel, da je, in daje duši največjo lepoto, moram od nečistosti reči, da vzame duši vso lepoto in ji prinese strašno kazen po smerti. Ako sem z besedami sv. Ambroža rekel, da je, kdor ohrani nedolžnost, angelj, moram z ravno tem cerkvenim učenikom reči, da je tisti, ki nedolžnost zgubi, podoben hudiču.

Lepo je rudeče jabelko, pa pride gnjiloba ter mu pobere vso lepoto, ako jo človek z nečistostjo oskruni. Sv. Bonaventura namreč piše: kakor gnjiloba jabelku lepoto, duh in vso vrednost vzame, tako vzame nečisti greh tvoji duši o človek, lepoto, vrednost, duha dobrega gleda in vse njeno veličastvo, vsako zadovoljno misel ali željo. Bere se celo, da bi moral strahu umreti, ako bi moral z grehom vmazano dušo pregledati, tako grozovita je ona oropana vse lepote in kinča. Sv. Ambrož je pisal neki zapeljivi osebi: Nesrečna, v koliki prepad najnesramnejše gnjusobe si padla, tvoje telo si pesam dala v hrano; najdražji biser svoje poštenosti si vergla svinjam. Na te sirota

obračam svoje besede, ki si krasno devištvo in lepo čast device zgubila.

Kje hočem začeti? Kje hočem končati? Bila si devica v Raji Gospodovem, bila si mnogo ljubljena nevesta Jezusa Kristusa. Bila si krasni tempelj Božji, pa zdaj ti je treba zdihovati in bitke solze točiti, ker nisi več kar si bila. O nesrečni otrok! iz device Gospodove si postala nečistnica satanova; iz mnogo ljubljene neveste Jezusove nesramna vlačuga, iz tempeljna Božjega ostudni hlev nečistosti.

Golobica v cerkvi se je spremenila v gnjusobno nočno sovo. Ti, ki si se prej zavoljo svoje neprecenljive čistosti lesketala, kakor najčistejše zlato, si zdaj veržena iz nebes in spremenjena v černo oglje.

Gorjé Tebi sirota, gorje je tebi, ki si ude Kristusove naredila ude nečistosti! Komu se ne bodeš studila? Kristjani, to pismo velja tudi izmed vas tistim, ki prevelike zgube še niso obžalovali in imajo še smertni greh na sebi. Čez vse nesrečni so pa tudi tisti, ki še vedno nakladajo greh na greh, kakor bi pili vodo, pa — gorje, vsega veselja bo konec. Pridejo leta, pride terpljenje in grehi mladosti vas bodo topli do groba. Vaše veselje se bo v žalost spremenilo in kaj vas čaka po smerti? morebiti nebesa? Nikakor ne! ako ne zapustite pregrešno znanje tistih hiš, družčin in oseb, ktere vam dajo priložnost k grehu, ako ne zatarete v svojem sercu grešne ljubezni in se nečistosti popolnoma ne odpoveste, z eno besedo, ako se v pravem času ne poboljšate, nikdar nebes vidili ne boste! Angelj Gospodov vas bo za-

vernili, ker sv. Pavl pravi, nikar si ne mislite, da bi nečistniki, prešestniki, mehkužniki s svojim spolom posedli kraljestvo Božje.

Sv. Janez pravi: Nečistniki bodo imeli svoj del v gorečem, ognjenem in žvepljenem jezeru, tam v grozovitem ognju, kjer bo jok in škripanje z zobmi; goreli bodo na večne čase. Da bi pogledala skoz vrata neznane večnosti, vsaka nečistnica, tam bi vidila, koliko takih, kakor je ona, je že v večnem ognju. Dokler je bil čas za dušo, niso marale, opominjevanji k pokori so se pošmehovale, če so jih starši pred nevarnostjo svarili, so jim prevzetno odgovarjale, delale so pregrešna znanja itd., in zdaj, ah zdaj, kako jih huda vest peče, kako vpijejo, ki so tu nesramno živele; da bi pogledali tudi vsi razuzdani možki, ki imajo za vsako posvarjenje terdovratno serce, koliko jih gori v večnem ognju! Hudobno so živeli, nesramno govorili, nedolžnost pohujševali, na pokoro pa mislili niso. Poglej, kako se zdaj v peklenki jami zvišajo, kjer jih grize strašan červ hude vesti: poslušaj kako kličejo, da bi se vsaj kdo pogubljenih nazaj na svet povernil in tovaršem in tovaršicam povedal, kako strašno je terpljenje pogubljenih, da bi se spokorili. Ker bojé se, da bi duše, ki so jih zapeljali z njimi vred pogubljene ne bile, ker bo vsaka zapeljana duša nova kača zapeljivcu v peklju.

Zatoraj naj vsi božjo besedo poslušajo, naj verjamejo božjemu glasu, ter naj spolnujejo, kar se jim zapoveduje, ter naj opusté, kar se jim prepoveduje!

Dragi kristjan, ki imaš že toliko časa ušesa za-

tisnjene in serce zaperto, odprij jih vsaj enkrat resnici in pomisli s zdravo pametjo, da je vendar bolje se v življenji premagovati, ki malo časa terpi, da je veliko boljše grešnemu svetu in življenju se odpovedati, kakor pa zgubiti večno veselje, da je boljše se premagovati samega sebe, kakor pa v večnosti terpeti in goreti, koliko boljše je imeti krasnodušno lepoto, kakor pa ostudno in umazano, da bo neizrečeno prijetnejše v nebesih se z nepopisljivo radostjo veseliti, kakor pa v peklu brez konca terpeti.

Povej mi, ali ne bil raji angelju podoben, kakor satanu, ali ni boljše priti po smerti med angelje, kakor med zaveržene duhove? Amen.

Lepa si prijateljica moja ljubeznjiva in zala, kakor Jeruzalem, strašna kakor zverstena vojskina truma.

Dopolnjeno je. Dopolnjeno je popotovanje najčistejše Device na zemlji, dopolnjeni so dnevi edine deviške matere med vsemi ženami. To se je današnji dan dopolnilo, ker ta dan se je preblážena Devica, mati Božjega Sina iz časnega v večnost preselila, ta dan je bila Marija z zemlje v nebesa sprejeta. Sam Jezus jo je od žalosti k veselji poklical, rekoč: „Vstani, hiti moja prijateljica, moja golobica, moja zala in pridi“ (boš kronana). „Pridi z Libana, nevesta moja, pridi z Libana, pridi, boš kronana.“ Visoka pesem. Pre-serčne ljubezni do svojega Božjega Sina je Marija svojo nedolžno dušo izdihnila, ktera je bila v prekrasni lepoti do nebes povzdignjena. „In veliko znamenje se je prikazalo na nebu; žena s solncem obdana in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi krona iz 12 zvezd.“ Raz. 12. 1. Že se poprašuje: „Kdo je ona, ki pride iz pušave, polna oveseljenja na slonjenje na svojega ljubega.“ V. p. 8. 5. Kdo je ona, ki pride kakor vshajoča zarja, lepa kakor luna, izvoljena, kakor solnce, strašna, kakor zverstena vojskina truma.“ V. p. 6. 9. Kdo si more misliti, zakliče sv. Bernard, kaj je trojedini Bog tisti pripravil, ki je Božjega Sina

v svojem telesu spočela, pod svojim srcem nosila in ga rodila na svet, ktera je v ljubezni Božji vse stvari presegla. Kaj je nebeški oče svoji izvoljeni hčeri storil, kaj Božji sin svoji preljubeznjivi materi in sv. Duh svoji najzvestejši nevesti jo vredno po zasluženji počastiti. S kolikim veličastvom ji je Kristus hitel naprot, s kako radostjo so jo Angelti pozdravili, s kakim veseljem jo izvoljeni sprejeli. „Bila je posajena na veličastni prestol nad vse Angeljske trume najbliži Božjega prestola.“ To, predragi, je povikšanje Marijno, ktero si je z svojo ponižnostjo pridobila. Na zemlji se je dekle Gospodovo imenovala, v nebesih je pa kraljica vseh Angeljev in svetnikov postala. Vse, kar ji je tu serce grenilo, se ji je v nebeško veselje spremenilo. Namesto revščine ima zdaj bogastvo, namesto žalosti pa radost, slavo in čast namesto zaničevanja in preganjanja. Kar je na zemlji terpela, je za njo minulo in kar je zato prejela, bo večno vživala. Ali ni vredno, da se tolike sreče Marijne vsi veselimo; ali nas k temu ne spodbada po pravici sv. cerkev, rekoč: Veselimo se vsi pri obhajenji tega slovesnega dneva v čast Marije preblažene Device, nad ktere vnebovzetjem se radujejo Angelti in slavijo Sinu Božjega. Če se zavoljo Marijnega blagra lahko veselimo, se smemo veseliti tudi zavoljo blagra, kterega tudi nam Marija zamore sprositi, in ga rada prosi. Ne manjka ji ne moči ne volje; saj je kraljica nebes in mati milosti sv. Bernard, zakaj, kakor je bilo sv. Brigiti razodeto, je Jezus Marijo zagotovil: Obljubljena mati! Ti veš, kako priserčno te ljubim,

le prosí, kar kolj hočeš, nikdar ne premorem Tvojim prošnjam kaj odreči. Ona pa tudi rada prosí za nas, ker je prava mati usmiljenja. „Veliko je bilo tvoje usmiljenje do nesrečnih, ko si še na zemlji hodila, veliko večji je pa zdaj, ko vladaš v nebesih. Zato jo pozdravlja sv. Cerkev: Devico usmiljeno, mi pa pristavljamo: Za nas Boga prosí, in prosí za nas grešnike zdaj in našo smertno uro. S kolikim usmiljenjem Marija vedno za nas Boga prosí, smo že večkrat premišljevali, mnogo se gotovo tega že tudi sami prepričali. Da pa Ona svojih častilcev tudi na njih zadnjo uro ne pozabi, vam čem danes pojasniti, ter vam povedati:

I. Kako ljubeznjiva je Marija svojim ljubim njih poslednjo uro.

II. Kako strašna pa njih skušnjavcu. Ako ste Marijni pravi častivci, se bode te ob vaši uri tega sami prepričali, da bote lahko klicali: „V. p. 6. 3. Lepa si prijateljica moja, ljubeznjiva in zala kakor Jeruzalem, strašna kakor zverstena vojskina truma.“ Te besede sv. Duha nam razodevajo dvojno lastnost, ljubeznjivost in grozovitost. Ako jih na Marijo obernemo, nam kažejo nje ljubeznjivost do svojih umirajočih in nje strahovitost do njih poslednjih skušnjavcev.

I. Kako ljubeznjivo da Marija svojim častivcem na njih zadnjo uro na strani stoji, nam ni dvomiti, zakaj že prerok Izaija poprašuje: „Ali more žena pozabiti svoje dete, da bi se ne usmilila sinu svojega telesa. 49, 15. Če se mati sploh svojega malega usmili, koliko usmiljenje mu še le skazuje, ako ga vidi umirati.

Glejte Agaro, kako se ji je v serce smililo nje dete, ko je bilo v nevarnosti žeje umreti. „Posadila je otroka pod eno dreves, ki so onde bile, in je stran šla in se vsedla njemu nasproti lokov streljaj daleč, ker djala je: Ne bom gledala otroka umirati in njemu nasproti sedé je naglas jok zagnala. 1. Moz. 21, 15, 16. Ako toraj navadno žene svojih otrok pozabiti ne morejo; ako Agara svojega deteta brez tolažbe umreti gledati ni mogla, kako bo Marija najbolj usmiljena prava mati ljubezni na svoje otroke na njih zadnjo uro pozabila, kako bi jih ona brez tolažbe pustila! Marija sama je sv. Mehtildi rekla: „Jest sem pri smerti tistih pričujoča, kateri mi pobožno in sveto služijo.“ Po besedah sv. Jeronima jim ne pride le na pomoč, temuč tudi nasprot. To nam poterjuje tudi sv. Bernard: „O moja duša, govori on, kako ti bo, kaj boš počela, ko bo tvoje telo na smertni postelji ležalo in se boš od njega ločila? Kdo bo tvoj spremljevalec v večnosti? Na te se zanesem o Gospa nebeška; če mi tudi vsi Angelji in svetniki v nebesih svojo pomoč odrekó, upam na Te samo in Ti sama si mi zadost, Ti si moje upanje. Mnogi častivci Marijni so bili tako srečni, da jih je Marija poslednjo uro očitno tolažila. Sv. Janezu od Boga je smertne britkosti v rajsko veselje spremenila, ko mu je s svojo roko mertvaški pot obrisala. K sv. Stanislaji Kostka je prišla s celo trumo devic, da je pod njenim materinim varstvom svojo nedolžno dušo izdihnil. Ko je sv. Filomena v ječi uklenjena ležala, se je neko noč naenkrat po ječi posvetilo in tolažnica žalostnih se

ji je v nebeški svitlobi prikazala, ter jo je nagovorila : „Filomena! le še tri dni in ti boš zapustila ta kraj terpljenja, da se boš še v hujem boju bojevala, kakor do zdaj. Ko se je sv. jetnica prestrašila, jo je Marija ljubeznjivo tolažila : Ne boj se, zdaj se boji tvoja natura, ko pa pride boj, bo milost tvoja moč, bodi serčna moja hči! jest te ne zapustim, stala ti bom na strani in ti boš vse premagala. To se je vse spolnilo in Filomena je smertne muke za Jezusa stanovitno prestala. Marijni častivci! ali vam ne dela to terdno zupanje, da bo Marija tudi vam na vašo zadnjo uro mila tolažnica. Nad tem ni dvomiti. Če se vam tudi osebno ne prikaže in vas z besedo ne tolaži, vas vendar s svojo priprošnjo ne bo zapustila, temuč vam bo sprosila tisto tolažbo od Boga, ktera vam bo odganjala strah pred smertjo in vam bo polajševala smertne britkosti. Če bojo tudi vaši ljubi žalostni krog vaše smertne postelje stali, je bodete vi lahko veselo govorili, kakor je na svojo zadnjo uro jezuit Janez iz Kampe svojemu sobratu govoril. O brat, ko bi ti vedel, koliko tolažbo občutijo tisti poslednjo uro, kateri so Mariji v življenji posebno služili.

Med tem pa, ko je Marija svojim častivcem ljubeznjiva na njih zadnjo uro, je strašno hudobnemu duhu, kateri s skušnjavami tudi Marijnim otrokom ne prizanaša. Naj le hodi sovražnik krog teh umirajočih, kakor rjoveč lev, naj poskuša ga v obupnost ali prederznost ali v kak drug greh napeljati, naj se še tako po Mariji priporočeni duši prizadeva, bo zastonj ves njegov trud. Tem sovražnim duhovom je Marija

strašna, kakor zverstena vojskina truma. Kakor je nekdanj Jahela Baragovega sovražnika Sisara pokončala, ko mu je skoz sence žebelj zabila, da je umerl. Enako odžene Marija od svojih ljubih hudobne duhove. „Ona ti bo glavo sterla“, je Bog kači že v raji napovedal. To Marija spolnuje pri svojih umirajočih, ko jim sovražnika odpodi. Sv. Bonaventura: Kakor se vosk pri ognji stopi, tako zginejo hudiči, od tam, kjer zapazijo, da se Marijno ime goreče na pomoč kliče.

Sv. Bonaventura. Srečen je, kdor tvoje ime ljubi, o sv. mati božja! Tvoje ime je tako veličastno in prečudno, da se nima nihče, ki ne pozabi ga na smertno uro izgovoriti, napadov sovražnika bati. Marijno povelje so Angelji, kakor svoji kraljici pripravljene umerjoče posebno varovati. Mihael, govori sv. Bonaventura, knez in vojskovodja nebeških trum spolnuje o Devica! tvoje povelja, ko duše tistih vernih, ki se tebi noč in dan zaupajo, v telesu varuje in jih s telesa k sebi vzame. Sv. Andrej Avelin je v svojem 87. letu, ko je imel sv. mašo začeti, od mertuda zadet trikrat ponovil besede: Šel bom pred Božji Altar, pa ni mogel dalje. Nesli so ga v zakristijo, kjer je k sebi prišel, pa govoriti ni več mogel. Dal je znamenje, da želi sveto popotnico prejeti. Ko so ga prevideli, so ga v njegovo sobo prenesli.

Bil je že blizo smerti, ko se mu je naenkrat obraz zelo napel in je čern postal. Mislili so, da se ima z hudičem močno vojskovati in tako je tudi bilo. Pa naenkrat je dobil pomoč iz nebes, Marija svojega varovanca ni zapustila. Poslala mu je Angelja v mla-

denčevi podobi, kateri je hudobnega duha od njega odgnal. Njegov obraz je postal zopet prijazen. — Če smo v Marijnem varstvu, nam nihče škodovati ne more. Ako je Marija za nas, kdo bo zoper nas, govori Rihard od sv. Viktorja. Naj ustane Marija in Nje sovražniki bojo razkropljeni. Ona je nekemu učencu sv. Janeza Gualberta prišla na pomoč, ko ga je cela derhal hudobnih duhov napadlo. Potegnila se je za sina sv. Brigite, in še sto drugim sama hitela na pomoč zoper hudobno duhove ali jim poslala Angelja v posebne varstvo.

Ni se bati tudi vam hudobnega nasprotnika na vašo zadnjo uro, ako resnično Marijo častite. Kakor ga je od drugih svojih častivcev odgnala, bo tudi pri vas storila. Z največim strahom bo potihnil in se od vas pobral satan s svojimi skušnjavami, kakor hitro se bo Marija zoper njega vzdignila. Spolnile se vam bojo Marijne besede: jest sem pri smerti tistih pričujoča, kateri mi pobožno in sveto služijo. Marija bo svojo obljubo gotovo spolnila, ako le mi pogoje k temu spolnujemo, da smo nje pravi častivci. Si toraj strah in nevarnost na zadnjo uro odvertni, častite goreče Marijo. Zato „pristopi k nji z vsem svojim srcem in z vso svojo močjo se njene poti derži,“ Sirah 6. 27. Ni še zadosti le češena si Marija in sv. M. moliti, ali sv. rožen venec, ni še zadosti Marijne podobe venčati in slavne pesmi prepevati, po Božjih potih hoditi in druge cerkve obiskovati. Vse je dobro, pa ni še vse. Pristopi k nji z vsem svojim srcem. Časti jo goreče s pravo ljubeznijo, s terdnim zaupanjem,

stanovitno, ne le kaki dan, ampak svoje celo življenje, napeljuj k nji tudi druge, da ji pridobiš zvestih služabnikov. Poglavitno je pa, da se z vso svojo močjo njene poti deržiš. Da posnemaš nje sveto življenje, da se varuješ vsakega tudi najmanjšega greha, da po vseh lepih čednostih hrepeniš, katerih vseh je Marija najlepši zgled nam zapustila. Ako Marijo tako častiš, boš poslednjič v nji pokoj najdel. Ti ne boš le polajšanje zadobil tvojo poslednjo uro, ampak tudi večno življenje, zakaj? z modrostjo nam ona zamore govoriti: Kdor mene najde, najde življenje in prejme zveličanje od Gospoda. Preg. 8. 35. Amen.

